

Sygn. akt VI ACa 167/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 maja 2017 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie VI Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SA Jacek Sadowski (spr.)

Sędziowie: SA Maciej Kowalski

SO del. Jacek Bajak

Protokolant: Katarzyna Łopacińska

po rozpoznaniu w dniu 10 maja 2017r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) w W.

przeciwko W. P.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 3 listopada 2015 r.

sygn. akt XXV C 448/15

1. *zmienia zaskarżony wyrok w całości w ten sposób, że zasądza od W. P. na rzecz (...) w W.:*
 - a) *kwotę 100 517,73 zł (sto tysięcy pięćset siedemnaście złotych 73/100) wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia 28 lutego 2015 roku do dnia zapłaty;*
 - b) *kwotę 8 626 zł (osiem tysięcy sześćset dwadzieścia sześć złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu;*
2. *zasądza od W. P. na rzecz (...) w W. kwotę 7 726 zł (siedem tysięcy siedemset dwadzieścia sześć złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.*

Sygn. akt VI ACa 167/16

UZASADNIENIE

Powód (...) z siedzibą w W. wniósł powództwo przeciwko W. P. o zapłatę kwoty 100.517,73 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. Jak wskazał w uzasadnieniu pozwu, powód nabył od Banku (...) SA z siedzibą w W. wierzytelność pozwanego z tytułu zawartej z bankiem umowy kredytu.

Pozwany nie wdał się w spór w tej sprawie, nie stawił się również na posiedzenie sądowe wyznaczone na rozprawę.

Sąd Okręgowy w Warszawie wyrokiem zaocznym z dnia 3 listopada 2015 r. oddalił wniesione w tej sprawie powództwo. Jak wskazał w uzasadnieniu wydanego wyroku, w dniu 22 czerwca 2009 r. pozwany zawarł z Bankiem (...) Spółką Akcyjną z siedzibą w W. umowę o kredyt gotówkowy. Wobec nieuregulowania zobowiązania przez pozwanego, Bank postawił kredyt w stan wymagalności. Następnie wystawił bankowy tytuł egzekucyjny oraz wniósł o nadanie mu klauzuli wykonalności. W dniu 26 czerwca 2014 roku Bank (...) S. A. z siedzibą w W. i (...) z siedzibą w W. zawarli umowę przelewu wierzytelności przysługujących bankowi, szczegółowo wymienionych w Załączniku nr 1 do umowy. Dnia 18 lipca 2014 roku powód wystosował do pozwanego pismo, zawiadamiające o dokonaniu, na podstawie umowy z dnia 26 czerwca 2014r., przelewu wierzytelności na rzecz (...) z siedzibą w W.. W przedmiotowym piśmie wezwano jednocześnie pozwanego do spłaty zadłużenia w terminie 7 dni od daty otrzymania zawiadomienia, wskazując nr rachunku bankowego powoda.

Po dokonaniu powyższych ustaleń, sąd okręgowy powództwo oddalił wskazując, że strona powodowa, działająca przez profesjonalnego pełnomocnika procesowego, na poparcie swych twierdzeń dotyczących istnienia wierzytelności względem pozwanego nie przedstawiła wiarygodnych dokumentów potwierdzających, z jakiego tytułu i w jakiej wysokości została zbyta wierzytelność na rzecz powoda, zgodnie z umową z dnia 26 czerwca 2014r., oraz, czy w dniu zawarcia umowy przelewu wierzytelność względem pozwanego rzeczywiście istniała w wysokości dochodzonej niniejszym pozwem. Sąd okręgowy podniósł, że dołączona przez powoda umowa przelewu nie jest kompletna i mimo, iż została potwierdzona za zgodność z oryginałem, jest „wybrakowana”. Ponadto, wykaz przelanych wierzytelności objętych umową przelewu zawartą pomiędzy powodem a Bankiem (...), stanowiący załącznik nr 1 do umowy jest nieczytelny. Z tych względów w ocenie sądu okręgowego powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Apelację od wyroku sądu okręgowego wniosła strona powodowa, zaskarżając wydany wyrok w całości i wnosząc o jego zmianę poprzez uwzględnienie powództwa w całości i zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kwoty 100.517,73 zł wraz z odsetkami ustawowymi z tytułu opóźnienia od dnia 28 lutego 2015 r. do dnia zapłaty. Jako wniosek ewentualny powód zawarł wniosek o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania. W apelacji skarżący podniósł zarzuty:

1) naruszenia art. 339 § 2 k.p.c. poprzez nieprzyjęcie przez sąd okręgowy za prawdziwe twierdzeń powoda o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie, mimo iż podane przez powoda twierdzenia nie budzą wątpliwości o kwalifikowanym charakterze i znajdują logiczne i prawdopodobne poparcie w przytoczonych dowodach w postaci: umowy kredytu gotówkowego z dnia 22.06.2009 roku, bankowego tytułu egzekucyjnego z dnia 21.11.2011 r. wraz z postanowieniem Sądu Rejonowego dla Łodzi - Widzewa w Łodzi, (...) Wydziału (...) z dnia 28 lutego 2012 r., sygn. akt II 1 Co 1406/12 oraz umowy cesji wierzytelności z dnia 26 czerwca 2014 roku;

2) naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. w związku z art. 227 k.p.c., polegające na dowolnej, sprzecznej z zasadami doświadczenia życiowego i wskazaniem wiedzy, ocenie materiału dowodowego przejawiającej się w uznaniu, że powód nie przedstawił jakichkolwiek dokumentów, z których wynikałoby, iż nabył wierzytelność dochodzoną pozwem ani nie wykazał złożonymi w tej sprawie dowodami zasadności, wysokości i wymagalności roszczenia;

3) naruszenie art. 248 k.p.c. w związku z 227 k.p.c. poprzez ich niezastosowanie i niezobowiązanie powoda do przedstawienia dowodu na okoliczność wymagalności roszczenia jak też dowodu na istnienie zobowiązania pozwanej a także jego wysokości w postaci oryginałów dokumentów złożonych uprzednio do akt postępowania.

Rozpoznając sprawę w granicach zaskarżenia sąd apelacyjny zważył, co następuje.

Apelacja jest zasadna.

Zgodnie z art. 339 § 1 k.p.c., jeżeli pozwany nie stawił się na posiedzenie wyznaczone na rozprawę albo mimo stawienia się nie bierze udziału w rozprawie, sąd wyda wyrok zaoczny. Zgodnie zaś z art. 339 § 2 k.p.c. w wypadku, określonym w § 1, sąd przyjmuje za prawdziwe twierdzenie powoda o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie lub w

pismach procesowych doręczonych pozwanemu przed rozprawą, jeżeli nie budzą one uzasadnionych wątpliwości co do zgodności z prawdziwym stanem rzeczy.

W świetle powyższych regulacji, wydanie wyroku zaocznego następuje na podstawie przytoczeń faktycznych tylko jednej strony procesu, to jest powoda. Zarazem w postępowaniu zaocznym przytoczenia powoda co do zasady nie są weryfikowane w postępowaniu dowodowym. Jak wskazuje się w doktrynie, w myśl art. 339 § 2 k.p.c. podstawa faktyczna wyroku zaocznego ma charakter jednostronny, a więc budowana jest w oparciu o przytoczenia faktyczne powoda jako strony aktywnej, bez uwzględnienia nieistniejących w sprawie twierdzeń faktycznych pozwanego. Chodzi tutaj o twierdzenia o okolicznościach faktycznych przytoczone w pozwie lub w innych pismach procesowych doręczonych pozwanemu przed rozprawą. Przy czym w świetle art. 339 § 2 k.p.c. twierdzenia o okolicznościach faktycznych zawarte w pozwie lub w pismach procesowych doręczonych pozwanemu przed rozprawą stają się podstawą faktyczną wyroku zaocznego bez ich weryfikacji w postępowaniu dowodowym.

Zgodnie z art. 339 § 2 k.p.c. in fine, przyjmowanie za prawdziwe twierdzeń faktycznych powoda jest wyłączone, jeżeli: budzą one uzasadnione wątpliwości albo zostały przytoczone w celu obejścia prawa. Należy przy tym przyjąć, że punktem odniesienia dla oceny, czy spełnione są powyższe przesłanki, jest treść pozwu lub innych pism procesowych doręczonych pozwanemu przed rozprawą. Nie ma zaś podstaw, aby sąd w tym zakresie odwoływał się ewentualnie do dowodów, które zostały załączone do pozwu lub też innych pism procesowych doręczonych pozwanemu przed rozprawą. Przepis art. 339 § 2 k.p.c. nie odwołuje się bowiem do kategorii dowodów znajdujących się w aktach sprawy. Twierdzenia powoda o okolicznościach faktycznych budzą uzasadnione wątpliwości wtedy, gdy są one wzajemnie sprzeczne lub niezgodne albo się wzajemnie wykluczają, ewentualnie ze swej istoty są nieprawdopodobne bądź sprzeczne z faktami, które są znane powszechnie (art. 228 § 1) albo znane sądowi urzędowo (art. 228 § 2) - zob. w szczególności: K. Weitz, w: T. Ereciński, P. Grzegorzczak, J. Gudowski, M. Jędrzejewska, K. Weitz, Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. Tom II. Postępowanie rozpoznawcze, WKP 2016, uwaga 19 do art. 339).

W świetle powyższego zasadne są zawarte w apelacji zarzuty naruszenia art. 339 § 2 k.p.c. Sąd okręgowy rozstrzygając tę sprawę, pominął w istocie konstrukcję stanowiącą podstawę wydania wyroku zaocznego. W to miejsce bezzasadnie odwołał się do zasady kontradiktoryjności, która w sprawie tej z racji braku wdania się w spór przez pozwanego, nie znajdowała zastosowania. W efekcie sąd okręgowy oddalił powództwo uznając, że strona powodowa nie podolała ciężarowi udowodnienia faktów mających istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia tej sprawy.

Wskazać należy, że uznane za wątpliwe przez sąd okręgowy i zawarte w przytoczeniach strony powodowej fakty, nie tylko nie zostały podważone przez pozwanego (stronę całkowicie bierną w tym procesie), ale również ich kwestionowanie nie znajdowało podstaw w samej konstrukcji postępowania zaocznego, jako postępowania jednostronnego, opartego na podstawie faktycznej wskazanej przez stronę powodową. Brak w wywodach sądu okręgowego, jakichkolwiek okoliczności, które uzasadniałyby w świetle art. 339 § 2 k.p.c. wątpliwości co do prawdziwości przytoczeń faktycznych strony powodowej. Sąd okręgowy w swoich wywodach takich okoliczności nie wskazał, powołał się jedynie na niekompletność przedłożonego przez powoda materiału dowodowego, w tym brak czytelności złożonego przez powoda dokumentu. Zarazem jednak, z protokołu rozprawy przed sądem pierwszej instancji nie wynika, aby sąd okręgowy prowadził w tej sprawie postępowanie dowodowe. W efekcie procedowanie sądu okręgowego uznać należy za wewnętrznie niespójne, a przede wszystkim sprzeczne z konstrukcją wyrokowania zaocznego. Trafnie zarzuty w tym zakresie podniesione zostały w apelacji strony powodowej.

Niezależnie od powyższego podzielić należy również zawarty w apelacji zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. Dołączone do pozwu przez powoda dowody w postaci dokumentów nie uzasadniają wniosków sądu co do braku podstawy faktycznej wniesionego w tej sprawie powództwa. Zarazem wskazać należy, że jeśli w ocenie sądu okręgowego, jeden z dokumentów stanowiących załącznik do pozwu był nieczytelny, okoliczność ta stanowiła brak formalny pozwu, który należało uzupełnić. W okoliczności rozpoznawanej sprawy, potrzeba taka zachodziłaby jednak wówczas, gdyby w świetle art. 339 § 2 k.p.c. uznać, że zachodzą okoliczności uzasadniające wątpliwości co do prawdziwości przytoczeń strony powodowej. W ocenie sądu apelacyjnego wątpliwości takie w niniejszej sprawie nie występują. Tym samym brak było podstaw do prowadzenia postępowania dowodowego w tej sprawie.

Z tych względów uznając apelację strony powodowej za zasadną, sąd apelacyjny na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. zmienił zaskarżony wyrok i uwzględnił w całości wniesione w tej sprawie powództwo. Podstawę prawną roszczenia strony powodowej stanowi art. 471 k.c. w zw. z art. 509 § 1 k.c., zaś w zakresie żądania odsetkowego art. 481 § 1 i 2 k.c.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu (art. 98 § 1 k.p.c.). Należne stronie powodowej koszty procesu to opłata wniesiona od apelacji oraz wynagrodzenie pełnomocnika procesowego, ustalone w stawce minimalnej, zgodnie z § 6 pkt 6 w zw. z § 13 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu w zw. z § 21 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie.